Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!
Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Савецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 49 (7610) | Пятніца, 24 сакавіка 1944 г. | Цана 20 к.

Войскі 2-га Украінскага фронта 22 сакавіка авалодалі горадам Першамайск.

Войскі 1-га Украінскага фронта аднавілі наступленне на ўчастку Тарнопаль—Праскураў і за 3 дні прасунуліся наперад ад 40 да 60 кілометраў.

Слава гераічнай Чырвонай Арміі, якая вызваляе совецкую зямлю ад нямецкіх захопнікаў!

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Маршалу Совецкага Саюза КОНЕВУ

Войскі 2-га УКРАІНСКАГА фронта, працягваючы наступленне, сёння, 22 сакавіка, пасля двухдзённых упорных баёў авалодалі горадам ПЕРШАМАЙСК—важным чыгуначным вузлом і моцным апорным пунктам абароны немцаў на сярэднім цячэнні ПАЎДНЁВАГА БУГА.

У баях за авалоданне горадам ПЕРШАМАЙСК вызначыліся войскі генерал-лейтэнанта ЖАДАВА, генерал-палкоўніка ШУМІЛАВА, генерал-лейтэнанта РАДЗІМЦАВА, генерал-маёра ЛЕБЯДЗЕНКА, генерал-маёра АКІМЕНКА, генерал-маёра МАРОЗАВА, генерал-маёра БАКЛАНАВА, генерал-маёра ЛІЛЯНКОВА, артылерысты генерал-маёра артылерыі ПАЛУЭКТАВА і танкісты генерал-маёра танкавых войск КАТКОВА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за вызваленне горада ПЕРШАМАЙСК, прадставіць да прысваення назвы «ПЕРШАМАЙСКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 22 сакавіка, у 21 гадзіну сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 2-га Украінскага фронта, якія авалодалі горадам ПЕРШАМАЙСК,—дванаццаццю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ ўсім кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне горада ПЕРШАМАЙСК.

Вечная слава героям, якія загінулі ў баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

22 сакавіка 1944 года.

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 22 САКАВІКА

На працягу 22 сакавіка на захад і на паўднёвы захад ад горада **Крамянец** нашы войскі, перамагаючы супраціўленне і контратакі праціўніка, працягвалі весці наступальныя баі, у ходзе якіх занялі некалькі насялёных пунктаў.

На захад і на паўднёвы захад ад горада **Вінніца** нашы войскі працягвалі весці наступальныя баі, у выніку якіх занялі больш 30 насялёных пунктаў і сярод іх буйныя насялёныя пункты **Вербка, Бахны, Белецкая, Сахны, Майдан Совін, Стампіўка, Лыса Горка, Почапінец, Лысенка, Людаўка, Северынаўка, Манькоўцы, Мальчэўцы, Мартынаўка, Валадзіеўцы** і чыгуначныя станцыі **Бар, Мыткі, Капай**.

На поўдзень ад горада **Жмерынка** нашы войскі авалодалі раённымі цэнтрамі Вінніцкай вобласці **Мураваныя Курылаўцы, Ярышэў.**

На поўдзень ад горада **Магілёў-Падольскі** нашы войскі, працягваючы весці баі па расшырэнню плацдарма на правым беразе **Днястра,** занялі больш 15 насялёных пунктаў, у тым ліку раённы цэнтр Малдаўскай ССР **Надушыта.**

Войскі 2-га Украінскага фронта 22 сакавіка, пасля двухдзённых упорных баёў, авалодалі горадам **Першамайск**—важным чыгуначным вузлом і моцным апорным пунктам абароны немцаў на сярэднім цячэнні **Паўднёвага Буга.**

На паўднёвы захад ад горада **Бабрынец** нашы войскі працягвалі наступленне і з баямі занялі больш 30 насялёных пунктаў, у тым ліку буйныя насялёныя пункты **Сямёнаўка, Іванаўка, Аляксееўка, Канстанцінаўка, Бугскі, Аляксандраўка** і чыгуначныя станцыі **Канстанцінаўка, Трыкратнае, Аляксандраўка.**

На **Нікалаеўскім** напрамку нашы войскі, у выніку ўпорных наступальных баёў авалодалі насялёнымі пунктамі **Калінаўка, Гарохаўка, Богаяўленск, Балабанаўка** і чыгуначнай станцыяй **Гарохаўка.**

На другіх участках фронта ў радзе пунктаў ішлі баі мясцовага значэння.

На працягу 21 сакавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 27 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 29 самалётаў праціўніка.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 23 САКАВІКА

На працягу 23 сакавіка на паўднёвы захад ад горада **Крамянец** нашы войскі працягвалі весці наступальныя баі, у ходзе якіх авалодалі раённымі цэнтрамі Тарнопальскай вобласці **Заложцы, Глубочак Вялікі,** а таксама з баямі занялі больш 20 другіх насялёных пунктаў.

На-днях войскі 1-га **Украінскага** фронта аднавілі наступленне на ўчастку **Тарнопаль—Праскураў** і, прарваўшы абарону праціўніка, за тры дні наступальных баёў прасунуліся наперад ад 40 да 60 кілометраў. У ходзе наступлення нашы войскі авалодалі раённымі цэнтрамі Тарнопальскай вобласці—горадам і вялікім чыгуначным вузлом **Капычынцы,** горадам і вялікай чыгуначнай станцыяй **Трамбоўля, Мікулінцы, Грымайлаў,** раённым цэнтрам Камянец-Падольскай вобласці **Фельшцін**, а таксама занялі больш 200 іншых насялёных пунктаў, у тым ліку вялікія насялёныя пункты **Беразовіца Велька, Мышковіца, Настасуў, Сушчын,Ілаўчэ, Глешчава, Іванаўка, Мшанец, Ябланаў, Харасткоў, Остапе, Туруўка, Рыпна, Саломна, Нямірынцы, Аляксандраўка, Вароўцы, Баршчоўка, Кузьмін, Алексінец-Падлесны, Алексінец-Польны, Кадзіеўка, Андрэйкаўцы,** і чыгуначныя станцыі **Беразовіца-Остраў, Прашова, Нікулінцы-Струсаў, Дзярэнюўка, Харасткоў, Грымайлаў.** Пад ударамі нашых войск праціўнік панёс вялікія страты ў жывой сіле і тэхніцы.

На захад і на паўднёвы захад ад **Вінніцы** нашы войскі, перамагаючы супраціўленне і контратакі праціўніка, працягвалі наступленне і авалодалі раённым цэнтрам Камянец-Падольскай вобласці горадам **Ляцічаў,** а таксама з баямі занялі больш 25 другіх насялёных пунктаў, сярод якіх вялікія насялёныя пункты **Буцні, Галянішчава, Дубовая, Курылаўцы, Лапаценцы, Ражэпы, Галодкі, Мігалеўцы, Ялтушкоў.**

На поўдзень ад горада **Магілёў-Падольскі** нашы войскі, працягваючы развіваць наступленне на правым беразе **Днястра,** авалодалі раённымі цэнтрамі Малдаўскай ССР горадам **Рышканаўка, Тырнова, Верцюжаны,** а таксама з баямі занялі больш 40 другіх насялёных пунктаў.

На паўднёвы захад і на поўдзень ад горада **Гайворан** нашы войскі з баямі прасоўваліся наперад і авалодалі раённым цэнтрам Одэскай вобласці горадам і вялікай чыгуначнай станцыяй **Кадымэ,** а таксама занялі больш 30 другіх насялёных пунктаў, у тым ліку **Баштанкова, Івашкова, Волава, Шляхава, Ракулава, Юзефоўка.**

На **Нікалаеўскім** напрамку нашы войскі, працягваючы весці баі па ачышчэнню ад праціўніка ўсходняга берага ракі **Паўднёвы Буг,** авалодалі насялёнымі пунктамі **Балгарка, Ракава, Нова-Грыгор'еўск, Арнаутаўка, Пяскі, Гур'еўка, Канстанцінаўка.** Нашы войскі шчыльна падыйшлі да горада **Вазнясенск** і завязалі баі на ўскраінах горада.

На другіх участках фронта—баі мясцовага значэння.

На працягу 22 сакавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 51 пямецкі танк. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіты 24 самалёты праціўніка.

Народ узбройвае сваю родную Чырвоную Армію

Рабочыя Хатаўнянскага спіртзавода (Журавіцкі раён) на сваім сходзе першымі ў раёне падтрымалі ініцыятыву перадавых прадпрыемстваў і калгасаў—арганізаваць збор сродкаў у фонд Чырвонай Арміі. Рабочыя сабралі на пабудову эскадрыллі самалётаў «Сталінец» 20.000 рублёў і заклікалі наследваць іх прыкладу ўсіх рабочых і калгаснікаў раёна.

Калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі «Араты», Хатаўнянскага сельсовета, следуючы патрыятычнаму прыкладу, унеслі больш 8.000 рублёў, служачыя раённых устаноў сабралі больш 50.000 рублёў. Калгаснікі сельскагаспадарчых арцелей Зімніцкага сельсовета далі на ўзбраенне Чырвонай Арміі 15.100 рублёў, трактарысты Селіцкай МТС—10.000 рублёў. Так, на працягу некалькі дзён у раёне было сабрана для ўзбраення Чырвонай Арміі 300.000 рублёў.

На склады нарыхтоўчых арганізацый паступіла многа зерня і бульбы, якую ўнеслі ў фонд Чырвонай Арміі калгаснікі-патрыёты.

Працоўныя раёна паслалі сваім любімым вызваліцелям, слаўным франтавікам, больш 3.000 пасылак з цёплым адзеннем і другімі падарункамі.

Працоўныя Журавіцкага раёна з пачуццём шчырай падзякі сваёй вызваліцельніцы — Чырвонай Арміі, вялікаму палкаводцу таварышу Сталіну аказваюць усямерную дапамогу воінам. Многія жанчыны-патрыёткі працуюць у шпіталях, у дамах адпачынку, праяўляючы мацярынскія клопаты аб раненых франтавіках.

А. КАЗІМІРАЎ.

На будаўніцтва танкавай калоны

Працоўныя Лёзненскага раёна ўносяць свае зберажэнні на будаўніцтва танкавай калоны. У мясцовае аддзяленне Дзяржбанка паступілі сотні тысяч рублёў. Працоўныя Сутоцкага сельсовета ўнеслі на абарону радзімы больш 150.000 рублёў, Калышанскага—каля 100.000 рублёў.

Калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі імені Чкалава ўнеслі на будаўніцтва танкаў 5.000 рублёў і прадаюць дзяржаве хлеб і бульбу.

Вучні Калышанскай пачатковай школы сабралі ў фонд абароны 4.000 рублёў.

(«Ленінскі сцяг»).

Унеслі 2 мільёны рублёў

КРЫЧАЎ, 23 сакавіка. (БЕЛТА). У знак падзякі за сваё вызваленне і з мэтай паскарэння выгнання нямецкіх акупантаў з Совецкай Беларусі, рабочыя, служачыя і калгаснікі вызваленых раёнаў Магілёўскай вобласці ўнеслі на будаўніцтва танкаў, самалётаў, гармат 2.000.000 рублёў.

Падпісанне Пагаднення паміж СССР і Канадай

аб ваенных пастаўках Канады Совецкаму Саюзу, згодна Канадскага Закона аб Узаемадапамозе ад 1943 г.

11 лютага 1944 года ў Отаве (Канада) адбылося падпісанне Пагаднення паміж Урадам Саюза ССР і Урадам Канады аб прынцыпах, якія адносяцца да прадастаўлення Канадай ваенных паставак Саюзу Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік, згодна Закона Канады аб Ваенных Асігнаваннях (аб Узаемадапамозе Аб'еднаных Нацый) ад 1943 года.

Ад імені Урада СССР Пагадненне падпісалі Намеснік Народнага Камісара Знешняга Гандлю СССР В. А. Сяргееў і Паверанны ў справах СССР у Канадзе Г. І. Тункін, ад імені Урада Канады —Прэм'ер-міністр і Міністр Замежных Спраў пан Макензі Кінг і Міністр Узбраення і Забеспячэння пан К. Д. Хау.

У аснову пагаднення пакладзены прынцып узаемнай выгаднасці дапамогі, якая аказваецца адзін другому абодвума краінамі.

У пагадненні зафіксаваны некаторыя палажэнні і прынцыпы, у сілу якіх бакі, якія дагаварваюцца, абавязаліся ўзаемна аказваць дапамогу ў барацьбе супроць агульнага ворага.

Пагадненне ўступіла ў дзеянне з дня яго падпісання і мае адваротную сілу ў адносінах паставак, прадастаўленых Канадай Совецкаму Саюзу да заключэння гэтага Пагаднення на падставе Канадскага Закона аб Узаемадапамозе Аб'еднаных Нацый ад 1943 г.

Ніжэй публікуецца тэкст пагаднення.

ПАГАДНЕННЕ

ПАМІЖ УРАДАМ САЮЗА СОВЕЦКІХ СОЦЫЯЛІСТЫЧНЫХ РЭСПУБЛІК І УРАДАМ КАНАДЫ АБ ПРЫНЦЫПАХ, ЯКІЯ АДНОСЯЦЦА ДА ПРАДАСТАЎЛЕННЯ КАНАДАЙ КАНАДСКІХ ВАЕННЫХ ПАСТАВАК САЮЗУ СОВЕЦКІХ СОЦЫЯЛІСТЫЧНЫХ РЭСПУБЛІК, ЗГОДНА ЗАКОНА КАНАДЫ АБ ВАЕННЫХ АСІГНАВАННЯХ (АБ УЗАЕМАДАПАМОЗЕ АБ'ЕДНАНЫХ НАЦЫЙ) АД 1943 г.

Прымаючы пад увагу, што Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Канада аб'еднаны ў гэтай вайне і,

Прымаючы пад увагу жаданасць таго, каб ваенныя пастаўкі размяркоўваліся сярод Аб'еднаных Нацый у адпаведнасці са стратэгічнымі патрэбнасцямі вайны і такім чынам, каб найбольш эфектыўна садзейнічаць дасягненню перамогі і ўстанаўленню міру і,

Прымаючы пад увагу мэтазгоднасць таго, каб умовы, на якіх такія ваенныя пастаўкі прадастаўляюцца адной з Аб'еднаных Нацый другой, не затруднялі-б пасляваенны гандаль ці не прыводзілі-б да ўстанаўлення абмежаванняў гандлю, ці іншым чынам не наносілі-б шкоды справядліваму і працягламу міру, і

Прымаючы пад увагу, што Ўрады Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Канады маюць узаемнае жаданне заключыць Пагадненне адносна ўмоў, па якіх будуць прадастаўляцца канадскія ваенныя пастаўкі Саюзу Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік,

Ніжэйпадпісаўшыяся, будучы для гэтай мэты належным чынам упаўнаважаны адпаведнымі Ўрадамі, прышлі да пагаднення па ніжэйпаступнаму:

Артыкул 1.

Урад Канады будзе прадастаўляць, згодна Закона Канады аб Ваенных асігнаваннях (аб Узаемадапамозе Аб'еднаных Нацый) ад 1943 года, Ураду Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік такія ваенныя пастаўкі, прадастаўленне якіх Урад Канады будзе час-ад-часу вырашаць.

Артыкул 2.

Урад Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік будзе прадаўжаць садзейнічаць абароне Канады і яе ўмацаванню і будзе прадастаўляць такія рэчы, паслугі, ільготы ці інфармацыю, якія ён будзе ў стане прадастаўляць і якія могуць час-ад-часу вызначацца па пагадненню па ходу развіцця ваенных падзей.

Артыкул 3.

Характар, колькасць і тэрміны ваенных паставак, прадастаўляемых Урадам Канады Ураду Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік, згодна артыкула 1, будуць вызначацца шляхам перагавораў паміж двума ўрадамі і ўказвацца ў пратаколах ці іншых пагадненнях.

Артыкул 4.

Урад Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік згаджаецца выкарыстаць усякія ваенныя пастаўкі, дастаўленыя яму ў адпаведнасці з гэтым Пагадненнем, у справе сумеснага і эфектыўнага вядзення вайны.

Артыкул 5.

Урад Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік не будзе без згоды Ўрада Канады прадаваць ніякаму другому ўраду ці асобам у другіх краінах ваенныя пастаўкі, дастаўленыя яму па гэтаму Пагадненню.

Артыкул 6.

Урад Канады не будзе патрабаваць ад Урада Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік звароту Ўраду Канады якіх-небудзь ваенных паставак, прадастаўленых па гэтаму Пагадненню, за выключэннем спецыяльна агавораных у артыкуле 7-м і падпадаючых пад любое асобнае пагадненне, якое можа быць заключана пры абставінах, прадугледжаных у артыкуле 8-м.

Артыкул 7.

На спыненні ваенных дзеянняў на любым з асноўных тэатраў вайны, любыя ваенныя пастаўкі, перададзеныя Ўраду Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік па гэтаму Пагадненню і якія знаходзяцца яшчэ ў Канадзе, зноў пяройдуць ва ўласнасць Канады, за выключэннем тых паставак, якія прызначаны для тэатра вайны, дзе ваенныя дзеянні не спыніліся, ці паставак, прадастаўленых для аказання дапамогі, ці такіх іншых паставак, якія могуць быць вызначаны Ўрадам Канады.

Артыкул 8.

Урад Канады захоўвае за сабою права прасіць:

а) Аб перадачы, пасля спынення ваенных дзеянняў на любым тэатры вайны, для мэт дапамогі і аднаўлення, другой з Аб'еднаных Нацый, ці якой-небудзь міжнароднай арганізацыі самарухомых сродкаў, пастаўленых па гэтаму Пагадненню;

б) Аб перадачы канадскім узброеным сілам, якія знаходзяцца за межамі Канады, пасля спынення ваенных дзеянняў, сухапутных транспартных сродкаў, самалётаў і рэчаў узбраення ці ваеннага спаражэння, пастаўленых па гэтаму Пагадненню Ўраду Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік, калі такія ваенныя пастаўкі патрабуюцца для выкарыстання гэтымі канадскімі ўзброенымі сіламі і не патрабуюцца Ўраду Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік для ваенных аперацый, і

в) Аб звароце Канадзе пасля вайны прыгодных яшчэ для выкарыстання самалётаў і самарухомых сродкаў, пастаўленых па гэтаму Пагадненню, калі яны патрэбны будуць у Канадзе для мэт Канады,—пры чым будуць улічвацца ступень магчымай зношанасці ўказаных прадметаў,—пры ўмове, што ў выпадках, калі ідэнтычнасць такога канадскага абсталявання не можа быць устаноўлена ў выніку ўключэння яго ў агульны фонд, ці па іншых прычынах, Урад Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік можа замяніць яго другім абсталяваннем падобнага тыпу.

Урад Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік згаджаецца рабіць усё, што ад яго залежыць, каб задаволіць любую падобную просьбу па такіх разумных умовах, якія будуць устаноўлены па кансультацыі Ўрадам Канады.

Артыкул 9.

Урады Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Канады яшчэ раз пацвярджаюць сваё жаданне развіваць узаемна-выгадныя эканамічныя адносіны паміж іх краінамі і ва ўсім свеце. Яны заяўляюць, што іх кіруючыя мэты ўключаюць прыняццё мер, накіраваных на забеспячэнне насельніцтва працай, да пашырэння вытворчасці і спажывання тавараў і да садзейнічання развіццю гандлю шляхам адпаведных міжнародных пагадненняў адносна гандлёвай палітыкі для таго, каб садзейнічаць дасягненню ўсіх эканамічных мэт, выкладзеных у дэкларацыі ад 14 жніўня 1941 года, вядомай пад назваю «Атлантычная Хартыя».

Артыкул 10.

Гэта Пагадненне ўступае ў сілу гэтага ліку, яно будзе прымяняцца да ваенных паставак, якія прадастаўляюцца Ўраду Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік Урадам Канады на падставе Закона Канады аб Ваенных асігнаваннях (аб Узаемадапамозе Аб'еднаных Нацый) ад 1943 года, ці Закона, які яго замяняе, уключаючы пастаўкі, зробленыя па гэтаму Закону да заключэння гэтага Пагаднення. Яно будзе заставацца ў сіле да моманту, які будзе ўстаноўлены па пагадненню паміж абодвума ўрадамі.

Отава, 11 лютага 1944 года.

Падпісана за і ад імені Ўрада Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік

В. СЯРГЕЕЎ
Г. ТУНКІН.

Падпісана за і ад імені Ўрада Канады

МАКЕНЗІ КІНГ
К. Д. ХАУ.

Заўвага

(Даведка)

Закон аб Ваенных асігнаваннях Канады, аб якім упамінаецца ў Пагадненні, быў прыняты Парламентам Канады 14 мая 1943 года.

Гэты Закон прадугледжвае прадастаўленне канадскага ваеннага забеспячэння Аб'еднаным Нацыям. У якасці органа, які ажыццяўляе ўпамянуты Закон, створаны Канадскі Камітэт Узаемнай Дапамогі ў складзе пяці міністраў пад старшынствам міністра ўзбраення і забеспячэння.

Асноўнай задачай Камітэта з'яўляецца ў адпаведнасці са стратэгічнымі патрабаваннямі вайны прадастаўляць у якасці ўклада, рабіць абмен, пастаўляць, перадаваць правы на валоданне і прадастаўляць у распараджэнне наяўнае ваеннае забеспячэнне любой з Аб'еднаных Нацый з тым, каб гэта забеспячэнне было выкарыстана для сумеснага і эфектыўнага вядзення вайны.

Пад ваеннымі пастаўкамі, якія ўпамінаюцца ў тэксце Пагаднення, па гэтаму Закону разумеюцца—зброя ўсякага роду, боепрыпасы, самалёты, караблі, станкі, абсталяванне, матэрыялы, любыя прадукты сельскай гаспадаркі, усякія іншыя тавары, рэчы ці віды абслугоўвання і іншае.

Новыя чаркасаўскія брыгады

Патрыятычны рух слаўных совецкіх людзей, якія ў вольны ад работы час прымаюць удзел у аднаўленні разбураных немцамі будынкаў, шырока разгарнуўся ў Нова-Беліцы.

Выканком Новабеліцкага райсовета дэпутатаў працоўных правёў сходы хатніх гаспадынь па пытанню разгортвання чаркасаўскага руху. Сходы прайшлі з вялікай актыўнасцю. Удзельнікі іх расказалі аб тым, як немцы здзекваліся над насельніцтвам Нова-Беліцы, як яны разбуралі цэлыя вуліцы і кварталы.

— Мы павінны аднавіць свой родны горад і мы не пашкадуем сваіх сіл, — заявілі ўдзельнікі схода.

20 сакавіка адбыўся масавы выхад на работу па аднаўленню будынка пад дзіцячы дом па Пралетарскай вуліцы. Для дзіцячага дома выкарыстоўваецца былое памяшканне школы, якое немцы разбурылі і ад якога застаўся поўразбураны корпус. Новабеліцкія чаркасаўцы працавалі з вялікім натхненнем. Асабліва вызначыліся брыгады Ф. Рак і Н. Амбражэвіч. У першай брыгадзе 14 чалавек, у другой 23. Яны рыхтавалі пляцоўку для будаўніцтва, ачышчалі разбураны корпус ад смецця. У гэты-ж дзень дзве гадзіны працавалі па аднаўленні будынка 48 работнікаў выканкома.

21 сакавіка чаркасаўскія брыгады зноў вышлі на працу. Вышла 110 чалавек. 22 сакавіка распачалося аднаўленне будынка з такім разлікам, каб да 1 мая ён быў гатовы.

Выканком Новабеліцкага райсовета дэпутатаў працоўных і райком КП(б)Б 26 сакавіка зноў арганізуюць масавы выхад чаркасаўскіх брыгад і насельніцтва раёна на аднаўленне горада.

Мы адновім яго! Мы зробім яго такім-жа, якім ён быў да прыходу нягоднікаў-немцаў на нашу зямлю.

Ф. КАШПУР,
старшыня выканкома Новабеліцкага райсовета дэпутатаў працоўных.

Для дзяцей франтавікоў

Раённы дзіцячы дом працуе ў Мсціслаўлі. У ім выхоўваюцца 80 дзяцей. Зараз па пастанове выканкома гарадскога совета адкрыт дом для дзяцей франтавікоў і партызан. На выхаванне прынята 30 дзяцей. Дзеці акружаны бацькоўскімі клопатамі.

Пабудова дамоў для пагарэльцаў

Сем'ям франтавікоў і партызан у Клімавічах аказана матэрыяльная дапамога на суму звыш 100.000 рублёў. Многія сем'і франтавікоў атрымалі прадукты харчавання і абутак.

Ва ўсіх сельсоветах створаны будаўнічыя брыгады, якія дапамагаюць сем'ям франтавікоў у пабудове жыллёвых памяшканняў. За кароткі час было пабудавана больш 100 новых памяшканняў для пагарэльцаў.

Дзяржава адпусціла пагарэльцам звыш 10.000 кубаметраў дроў.

ЗАВАЮЕМ ВЫСОКІ ЎРАДЖАЙ!

Совет Народных Камісараў СССР і Цэнтральны Камітэт ВКП(б) лічаць, што своечасовае правядзенне веснавой сяўбы і атрыманне высокага ўраджаю ў 1944 годзе з'яўляецца важнейшай ваенна-гаспадарчай задачай совецкіх і партыйных арганізацый, зямельных органаў, калгасаў, МТС і соўгасаў, комуністаў і комсамольцаў, аграномаў, калгаснікаў і калгасніц, рабочых і служачых у справе забеспячэння Чырвонай Арміі і насельніцтва харчаваннем, а прамысловасці сыравінай.

За першынство

У нашым калгасе ёсць 1.690 гектараў зямлі, з якіх 555 гектараў пахаці і 710 гектараў сенажаці. Нямецкія акупанты пазбавілі калгаснікаў гэтай зямлі. Чырвоная Армія вярнула нам жыццё, вярнула і нашу зямлю. У гэтым годзе яравымі культурамі мы будзем засяваць 316 гектараў, у тым ліку ячменю—84 гектары, аўса — 56, яравой пшаніцы—28, ільну—14, бульбы — 73 гектары і г. д.

План веснавой сяўбы даведзен да кожнай брыгады, якія ўжо цяпер змагаюцца, каб ні адзін гектар пахаці не застаўся незасеяным. У насенны і страхавыя фонды мы засыпалі 373 цэнтнеры зернавых культур, што складае 100 процантаў да плана. Насенне наша ўсё ачышчана. Адрамантаван і сельскагаспадарчы інвентар. Спраўнымі стаяць 135 плугоў, гэтулькі-ж боран, 66 калёс. На рамонце інвентара асабліва вызначыліся каваль Нікалай Грышчанка і столяр Нікіта Сідарук.

На пяць паляводчых брыгад у нас ёсць 112 коней. Апрача таго мы прывучылі хадзіць у ярме 44 каровы. Да пачатку палявых работ у нас будзе прывучана да работы каля 100 кароў, на якіх мы зможам праводзіць ворыва, баранаванне і скарыстоўваць іх на падвозцы. Цяпер амаль усё цягло выкарыстоўваецца на вывазцы гною на палі. Намі ўжо вывезена 300 тон гною.

Пяршынства ў падрыхтоўцы да сяўбы заваявала чацвертая брыгада (брыгадзір Ганна Дрож). У гэтай брыгадзе даўно ўжо ачышчана і праверана на ўсхожасць насенне. Калгаснікі брыгады сабралі адну тону попелу і больш цэнтнера птушынага памёту. У брыгадзе арганізаваны звенні, якія рыхтуюцца да сяўбы тэхнічных культур.

Нямецкія акупанты спалілі ў нашым калгасе два кароўнікі на 350 галоў, цялятнік, канюшню, свінарнік, гумно і два свірны. Усе гэтыя будынкі мы адновім у бліжэйшы час. На папялішчы вырастае ўжо новая канюшня на 150 галоў. Будаўнічая брыгада (брыгадзір Кірыла Смольскі) працуе вельмі старанна. Асабліва вызначаецца 70-гадовы калгаснік Нікіта Сідарук. Гэтай-жа брыгадай адноўлена кузня і стальмашня.

Да вайны наш калгас быў насеннаводчы. Насеннаводчым наш калгас будзе і цяпер. За гэта мы змагаемся найлепшай падрыхтоўкай да сяўбы. Пры праверцы на ўсхожасць насення аўсу, ячменя, пшаніцы і іншых культур, усё яно дало стопроцантную ўсхожасць. Застаецца толькі высокаякасна, на добра апрацаванай і ўгноенай глебе, правесці сяўбу, наладзіць добры догляд за пасевамі. А гэта мы зробім абавязкова. Высокі ўраджай будзе заваяваны.

Калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі «КІМ», з якімі мы спаборнічаем, імкнуцца апярэдзіць нас. Але нашы калгаснікі прыкладуць усе намаганні, каб у спаборніцтве заваяваць пяршынства.

Аднаўляючы сваю гаспадарку і ўзорна рыхтуючыся да сяўбы, мы разам з гэтым усямерна дапамагаем фронту. Апрача здадзеных прадуктаў у фонд Чырвонай Арміі мы прадалі дзяржаве 12 тон зерня і 28 тон бульбы. На будаўніцтва авіяэскадрыллі «Калгаснік Палесся» мы ўнеслі ўжо каля 100.000 рублёў.

Пётр СТАЛЬМАКОЎ,
старшыня калгаса «Пралетарый», Хойніцкі раён.

Чым будуць сеяць у Мозырскім раёне?

МОЗЫР. (**Наш карэсп.**). Адноўленыя калгасы Мозырскага раёна ў гэтым годзе будуць праводзіць першую веснавую сяўбу на вызваленай ад нямецкіх захопнікаў зямлі. Пасеўная плошча складае 10.000 гектараў, у тым ліку пад раннія яравыя культуры—4.044 гектары.

Як-жа ў раёне рыхтуюцца да сяўбы?

Вядома, што побач з арганізацыяй працы, падрыхтоўкай цягавай сілы, інвентара рашаючым звяном з'яўляецца насенне. Добрае насенне — аснова высокага ўраджаю. Таму першы абавязак кожнага калгаса—поўнасцю забяспечыць сябе насеннем усіх культур. Між тым засыпка насення па раёну да гэтага часу не закончана і выклікае сур'ёзную трывогу: збожжавых засыпана толькі 41 процант, бульбы 31 процант, а тэхнічных, бабовых і таго менш.

І засыпанае насенне не падрыхтавана да сяўбы. У калгасе імені Папаніна, Каменскага сельсовета, насенне засыпана са смеццем, ачыстка-ж яго не наладжана. Такое-ж становішча і ў калгасах Прудкоўскага сельсовета.

У асобных калгасах пагляндаюцца яўна злачынныя адносіны да насення. Так, у калгасе «Чырвоныя Барыскавічы» было ссыпана патрэбнае насенне, але кіраўнікі калгаса разбазарылі яго. Цяпер калгас фактычна застаўся без насення. У калгасе імені Варашылава, Баброўскага сельсовета, насенне ссыпалі ў свіран, і ў гэтым-жа свірне, за перагародкай, адкрылі... лазню. Насенне псуецца, траціць усхожасць.

У чым-жа прычына такога становішча?

Прычына ў тым, што Мозырскі райком партыі перадаручыў гэту справу другарадным асобам і не забяспечыў кантролю за ходам засыпкі і ачысткі насення, пусціў гэту справу на самацёк. Характэрна, што райком партыі ні разу не заслухаў на сваім пасяджэнні пытання аб насенні. Сакратар райкома партыі тав. Шылянкоў чамусьці лічыць, што падрыхтоўкай да вясны павінен займацца толькі райвыканком.

Райком партыі не нацэліў партыйны і комсамольскі актыў на выкананне такой важнейшай задачы ў падрыхтоўцы да сяўбы, якой з'яўляецца засыпка і падрыхтоўка насення, не мабілізаваў на гэтую справу калгасны актыў, усіх калгаснікаў. Агітатары абыходзяць пытанні падрыхтоўкі да вясны. Толькі гэтым можна вытлумачыць той факт, што ў асобных калгасах да гэтага часу можна пачуць разважанні аб тым, што «мабыць насенне нам дадуць, прадаставяць насенныя пазыкі». Кіраўнікі такіх калгасаў па-сутнасці нічога не робяць, каб сабраць і засыпаць насенне, якое маецца ў калгаснікаў.

Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) вызначылі канкрэтныя мерапрыемствы па барацьбе за высокі ўраджай 1944 года. Кіраўнікі партыйных, совецкіх і комсамольскіх арганізацый Мозырскага раёна павінны зрабіць усё неабходнае, каб кожны калгас поўнасцю засыпаў і падрыхтаваў да сяўбы патрэбную колькасць насення. Гэтага патрабуюць інтарэсы барацьбы за ўраджай.

Сцяпан ШАРАМЕТ.

У перадавой брыгадзе

Аляксей Сямёнавіч Севярынец, брыгадзір гародняй брыгады калгаса імені Літвінава, да Айчыннай вайны так наладзіў справу вырашчвання гародніны ў калгасе, што працоўныя горада Рэчыцы, ад якога калгас знаходзіцца ў 6—7 кілометрах, амаль увесь год атрымлівалі свежую гародніну. У калгасе была вялікая парніковая гаспадарка. Па ініцыятыве нястомнага брыгадзіра была пабудавана яшчэ і вялікая цяпліца. Год ад году калгас рос і багацеў. І ў гэтым агульным уздыме калгаснай гаспадаркі, росце заможнасці калгаснікаў, росквіце калгаснай вёскі была вялікая частка працы Аляксея Сямёнавіча.

У 1941 годзе брыгада Севярынца рыхтавалася сабраць высокі ўраджай гародніны. Брыгадзір марыў папасці на Ўсесаюзную сельскагаспадарчую выстаўку ў Маскве. Але нямецка-фашысцкія захопнікі парушылі мірнае жыццё нашага народа, вераломна напалі на Совецкі Саюз.

Захапіўшы вёску, дзе жыў Аляксей Сямёнавіч, нямецкія каты пачалі наводзіць «новы парадак». Гестапаўцы хапалі і знішчалі аднаго за другім совецкіх людзей—лепшых актывістаў вёскі. Так загінулі ад рук фашыстаў старшыні сельсовета і калгаса, так загінула яшчэ 10 чалавек. Немцы спалілі калгасныя пабудовы. Яны абрабавалі і знішчылі ўсе багацці калгаса і калгаснікаў.

Аляксей Сямёнавіч стараўся захаваць цяпліцу і рамы ад разбурэння. Брыгадзір, як і ўсе калгаснікі, верыў, што нядоўга будуць гаспадарыць нямецкія людаеды на совецкай зямлі. Употай ён захаваў двое дзесяцічных вагаў, веялку-сартоўку і насенне гародніх культур. Усё гэта вельмі знадабілася цяпер, пры аднаўленні калгаса. Насенныя фонды калгас ачысціў на сваёй веялцы-сартоўцы.

У снежні мінулага года агульны сход калгаснікаў абраў праўленне арцелі. У склад праўлення абраны Аляксей Сямёнавіч Севярынец. Яго зноў прызначылі брыгадзірам гародняй брыгады. Горача ўзяўся ён за сваю любімую справу. Яго брыгада першая ссыпала насенне гародніх культур. У насенны фонд было ссыпана захаванае брыгадзірам насенне: сталовых буракоў—5 кілограмаў, радыскі—1, капусты—1, гуркоў—0,5, морквы сталовай—0,6, салату—0,1 кілограма.

Брыгадзір першы ў калгасе са сваіх асабістых зберажэнняў унёс на танкавую калону 1.000 рублёў.

У брыгадзе створаны два звяны. Звенням адведзены ўчасткі, дано заданне па накапленню попелу, гною і іншых мясцовых угнаенняў.

— Пад гародніну і бульбу з кожнага калгаснага двара будзе вывезена не менш 9—12 вазоў гною,—гаворыць Севярынец.

У перадавой брыгадзе калгаса, якой з'яўляецца брыгада Севярынца, падрыхтаваны інвентар, праверана на ўсхожасць насенне. Для Аляксея Сямёнавіча добра знаёма агратэхніка гародніх культур. Ён ведае, што глыбокая, добрая апрацоўка глебы, багатая заправка яе мясцовымі ўгнаеннямі, сістэматычны догляд і падкормка раслін забяспечаць высокі, ваенны ўраджай гародніны. Узорна рыхтуючыся да веснавой сяўбы, брыгада Севярынца змагаецца за высокі ўраджай.

Ф. ЛЕЎША.

Дамы для калгаснікаў

ЛЕЛЬЧЫЦЫ, 23 сакавіка. (БЕЛТА). Нямецкія акупанты дашчэнту спалілі і разбурылі ўсе калісьці квітнеючыя сёлы і вёскі раёна. Пасля выгнання захопнікаў засталіся толькі 32 непашкоджаныя дамы. Цяпер ва ўсіх калгасах, нягледзячы на блізкасць фронта, шырока разгарнулася будаўніцтва новых дамоў для калгаснікаў.

У вёсцы Лепляны пабудавана ўжо 120 новых пяцісценных дамоў для калгаснікаў. У вёсцы Дуброва 100 сем'яў ужо жывуць ва ўноўпабудаваных дамах. 60 новых дамоў пабудавана ў вёсцы Чамернае.

Усяго па раёну пабудавана звыш 650 новых калгасных дамоў.

У поўнай гатоўнасці

Калі пачнуцца палявыя работы, для калгаснікаў будзе дарага кожная мінута рабочага часу. А вопыт вучыць, што чым хутчэй засееш зямлю, тым больш збярэш ураджай. Значыць, для таго, каб у сціслыя тэрміны, на высокім агратэхнічным узроўні правесці сяўбу, неабходна ўсебакова падрыхтавацца да яе.

Вось чаму нашы калгаснікі з самай восені распачалі дзейную падрыхтоўку да вясны. Перш за ўсё мы наладзілі збор насення па ўсю пасеўную плошчу. Калгаснікі ахвотна здавалі зерне. Мы ссыпалі яго ў добра абсталяваны свіран. Усё зерне давялі да пасеўных кандыцый.

Разам з гэтым пачалі звозіць раскіданы па полю інвентар і прыводзіць яго ў парадак. Была створана рамонтная брыгада, якая за кароткі тэрмін адрамантавала плугі, бараны, збрую і калёсы. Зараз увесь інвентар звезены на калгасны двор і размеркаваны па брыгадах.

Паклапаціліся мы аб цягавай сіле. Коні пастаўлены ў добрае памяшканне, забяспечаны грубымі і канцэнтраванымі кармамі. Конюхамі вызначаны лепшыя калгаснікі Аляксей Мяжышын і Агаф'я Азарэнка, якія старанна даглядаюць жывёлу. Коні маюць сярэднюю і вышэйсярэднюю ўкормленасць.

Усе калгаснікі стараюцца як мага лепш падрыхтавацца да сяўбы. Яны працуюць, не шкадуючы сіл. Калгаснікі Іван Дукачоў, Іван і Пётр Ткачовы, Елена Куксянкова на любой працы перавыконваюць дзённыя заданні.

Зараз наш калгас у поўнай гатоўнасці сустракае вясну. Дні, якія засталіся да палявых работ, мы выкарыстаем на вывазку гною ў поле, на яшчэ больш старанную падрыхтоўку да вясны.

Рыгор РАЙТУЗАЎ,
старшыня калгаса «Чырвоны араты», Касцюковіцкага раёна.

Зямельныя ўчасткі і насенне для гароднікаў

Народны Камісар земляробства СССР тав. А. А. Андрэеў прапанаваў Наркамземам рэспублік, краявым і абласным зямельным аддзелам аказаць прафсаюзным арганізацыям дапамогу ў пашырэнні пасеўных плошчаў пад індывідуальнымі і калектыўнымі гародамі. Пад гароды рабочых і служачых прадпрыемстваў і ўстаноў вызначаць свабодныя землі з дзяржаўнага зямельнага фонда.

Апрача таго, па дагаворанасці з калгасамі можна адвадзіць пад гароды невыкарыстаныя калгасамі землі. Лепшыя зямельныя ўчасткі, якія размешчаны бліжэй да населеных пунктаў, вызначаць, у першую чаргу, сем'ям ваеннаслужачых і інвалідам айчыннай вайны. Вызначэнне земляў пад гароды для рабочых і служачых павінна быць закончана да 1 красавіка.

Наркамзем СССР абавязаў зямельныя органы, вучэбныя і навуковыя ўстановы аказваць агратэхнічную дапамогу насельніцтву па вырошчванню бульбы і гародніны, апрацоўцы і ўгнаенню глебы, падрыхтоўцы насення да сяўбы, барацьбе з шкоднікамі і хваробамі раслін.

Зямельным органам даручана таксама арганізаваць вырошчванне і продаж рабочым і служачым расады капусты, памідораў і іншых культур у калгасах, навуковых установах, вучгасах навучальных устаноў і пітомніках. Яны павінны вылучыць, апрача таго, неабходную колькасць насення для продажу рабочым і служачым па заяўках профарганізацый праз дзяржаўныя насенныя магазіны і спажывецкую кааперацыю. (ТАСС).

На прадпрыемствах, якія аднаўляюцца

Калектывы заводаў Гомеля, якія ўключыліся ў перадмайскае спаборніцтва, энергічна аднаўляюць свае прадпрыемствы. Яны імкнуцца як мага хутчэй ліквідаваць вынікі нямецкай акупацыі, даць насельніцтву больш прадукцыі.

Калектыў рабочых ложкавай фабрыкі за кароткі тэрмін адрамантаваў ліцейны цэх, аднавіў плавільны агрэгат, падрыхтаваў да пуску паветрадуўку. Заканчваецца рамонт фабрычнага корпуса.

У спецыяльна падрыхтаванае памяшканне была звезена вялікая колькасць гарэлых, ламаных ложкаў, якія сабралі рабочыя ў разбураных і спаленых немцамі дамах горада. Выкарыстоўваючы гэту сыравіну, фабрыка ўжо дала першую прадукцыю. У другім квартале для патрэб насельніцтва фабрыка дасць звыш 1.000 новых ложкаў.

На заводзе «Рухавік рэвалюцыі» наладжана вытворчасць спецыяльных нажоў для ручной рэзкі торфу. Выраблена больш 200 такіх нажоў.

Пры швейнай фабрыцы «Комінтэрн» для абслугоўвання насельніцтва адкрыты і працуюць швейныя і абутковыя майстэрні. (БЕЛТА).

Сустрэча з земляком-героем

Вестка аб прыездзе Героя Совецкага Саюза, старшага лейтэнанта Андрэя Варанчука хутка абыйшла мястэчка Горваль. Да земляка прышлі Васа Кухарэнка і другія. Да вайны яна вучылася ў Андрэя Якаўлевіча Варанчука — ён быў настаўнікам геаграфіі і беларускай мовы ў няпоўнай сярэдняй школе на Гомельшчыне. Прышлі сюды і другія вучні і таварышы Андрэя Варанчука.

Кожнаму хацелася пагледзець на свайго земляка-воіна, у якога на грудзях блішчыць «Залатая звязда», ордэн Леніна і ордэн Чырвонай Звязды. Кожны хацеў паслухаць расказ аб франтавым жыцці і адначасова расказаць пра сябе.

Андрэй быў усхваляваны гэтым сардэчным прыёмам сваіх землякоў. Ён расказаў ім аб тым, як воіны яго батарэі фарсіравалі раку Днепр.

...Вакол плытоў, на якіх перавозілі гарматы, ірваліся снарады. На правым беразе ракі праціўнік пераходзіў у контратакі, але Варанчук не хваляваўся. Ён ведаў, што гарматы не падвядуць і байцы не адступяць перад ворагам, а пагоняць яго далей, далей на захад.

Дарэмна фрыцы спрабавалі ўпірацца. Малодшы сержант Мусатаў, любімец батарэі, сабраў ездавых, сувязістаў і павёў іх у атаку на ворага. Такім чынам было захоплена шмат зброі і знішчана многа гітлераўцаў.

Артылерысты любяць свайго камандзіра. У яго батарэі няма ніводнага байца і сержанта, які не быў-бы ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі Совецкага Саюза. Былы старшына батарэі т. Мазавін стаў намеснікам камандзіра батальёна па палітычнай частцы, старшы сержант Рэпін — комсоргам падраздзялення, сержант Сцепаненка — камандзірам узвода.

Воіны любяць свайго камандзіра, гатовы за яго аддаць жыццё. У адным баю, калі вораг напаў на Андрэя Варанчука, старшы сержант Турашоў абараніў любімага камандзіра сваімі грудзьмі.

Былы народны настаўнік, а зараз афіцэр Чырвонай Арміі Андрэй Варанчук доўга расказваў сваім землякам-горвальцам баявыя эпізоды. Пачуцці гордасці поўнілі сэрца яго бацькі і маці, гордасці за сына, мужнага воіна Чырвонай Арміі.

Праз некалькі дзён Андрэй Варанчук зноў вярнуўся на фронт і зараз з яшчэ большай упартасцю вядзе сваіх бясстрашных воінаў у бой за Радзіму.

М. БЕРКОВІЧ.

Замежны друк аб адмоўных адносінах фінскага ўрада да совецкіх умоў перамір'я

ЛОНДАН, 22 сакавіка. (ТАСС). Газета «Таймс» папярэджвае Фінляндыю, што яе становішча не такое, каб яна магла таргавацца. Газета піша, што «нечаканая міласцівасць прапанаваных Масквой умоў, прызнаная ўсім светам, апрача дзяржаў восі, як бачна, пабудзіла кіраўнікоў Фінляндыі не даць больш разумны адказ, але прадпрыняць лёгкадумную спробу таргавацца аб умовах. Расплыўчаты і многаслоўны фінскі адказ... меў на ўвазе відавочную надзею на тое, што будуць прапанаваны яшчэ больш спрыяльныя ўмовы».

ЛОНДАН, 22 сакавіка. (ТАСС). Газета «Іўнінг Ньюс» у перадавым артыкуле, гаворачы аб адхіленні Фінляндыяй совецкіх умоў, піша, што «Фінляндыя ўсё глыбей грузне ў дрыгве». «Праўда, — працягвае газета, — фінскія лідэры сцвярджаюць, што яны «па-ранейшаму сур'ёзна спадзяюцца» на мір, аднак застаецца фактам, што ўмовы адхілены; гэты факт вызначаецца сваёй бязглуздасцю не менш, чым любое іншае заблуджэнне сатэлітаў».

ГЕТЭБОРГ, 22 сакавіка. (ТАСС). Газета «Гетэборг Хандельстыднінг» у перадавым артыкуле адзначае, што сваім адмаўленнем весці перагаворы на аснове рускіх умоў «Фінляндыя зачыніла дзверы».

Дзеянні авіяцыі саюзнікаў

НАЛЁТЫ НА БЕРЛІН І ФРАНКФУРТ

ЛОНДАН, 22 сакавіка. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, вялікія злучэнні амерыканскіх бамбардыроўшчыкаў падвергл бамбардыроўцы ваенныя і прамысловыя аб'екты ў Берліне.

* * *

ЛОНДАН, 23 сакавіка. (ТАСС). У ноч на 23 сакавіка звыш тысячы англійскіх самалётаў падвергл канцэнтраванай бамбардыроўцы рад ваенных аб'ектаў Германіі. Узнікл вялікія пажары. Асноўным аб'ектам атак з'явіўся горад Франкфурт.

Самалёты «Маскіто» атакавалі Берлін і раёны Заходняй Германіі.

ВЫВЯРЖЭННЕ ВЕЗУВІЯ

ЛОНДАН, 22 сакавіка. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што вечарам 20 сакавіка патокі лавы з кратара Везувія накіраваліся па паўночнаму схілу гары, пагражаючы затапіць вёскі Сан-Себасцьяна і Массо дзі Самарэ. Пяцітысячнае насельніцтва гэтых вёсак было эвакуіравана да наступлення начы. Акрамя таго многа бежанцаў эвакуіравалася і з другіх паселішчаў, на паўночным схіле Везувія. Асноўны паток лавы, па звестках назіральнікаў, рухаўся вечарам 20 сакавіка з хуткасцю 200 метраў у гадзіну — 5 кілометраў у суткі.

Да падзей у Венгрыі

ЛОНДАН, 21 сакавіка. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае са Стакгольма:

«Венгерскія колы ў Стакгольме пацвярджаюць ранейшыя перадаваныя паведамленні аб тым, што венгерскі рэгент адмірал Хорці, венгерскі міністр замежных спраў, ваенны міністр і галоўнакамандуючы аказаліся «палоннымі» немцаў. Як паведамляюць, Франц Баш, лідэр пангерманскага руху ў Венгрыі, камандуе падраздзяленнямі нямецкай нацыянальнай меншасці ў Венгрыі.

Згодна паведамлення бернскага карэспандэнта газеты «Свенска Дагбладэт», утаржэнне ў Венгрыю адбылося пасля адмаўлення венгерскага прэм'ер-міністра Калаі ад патрабаванняў, перададзеных яму германскім пасланнікам у Будапешце на мінулым тыдні. Патрабаванні заключаюцца ў наступным: Венгрыя павінна правесці татальную мабілізацыю; паслаць акупацыйныя войскі ў Югаславію; паслаць венгерскіх рабочых у Германію і павялічыць экспарт харчавання і сыравіны.

Калаі палкам адхіліў гэтыя патрабаванні, і 16 сакавіка германскі пасланнік заявіў яму, што небяспека рускага наступлення патрабуе аховы венгерскай тэрыторыі, і паколькі венгерскія войскі не могуць гэтага зрабіць самі, то нямецкія часці павінны акупіраваць стратэгічныя пункты краіны.

Згодна паведамлення з Будапешта, атрыманага бернскім карэспандэнтам газеты «Свенска тагбладэт», да гэтага часу для акупацыі Венгрыі скарыстаны 6 нямецкіх дывізій.

У паведамленні, атрыманым газетай «Свенска Дагбладэт», гаворыцца, што дзве румынскія дывізіі дапамагаюць немцам у акупацыі Венгрыі. Згодна гэтага паведамлення, у многіх раёнах краіны адбываюцца баі.

* * *

СТАКГОЛЬМ, 22 сакавіка. (ТАСС). Газета «Свенска Дагбладэт» піша:

«17 сакавіка Хорці нечакана атрымаў асабістае запрашэнне Гітлера з'явіцца ў яго галоўную кватэру разам са сваімі галоўнымі палітычнымі і ваеннымі экспертамі для важных перагавораў. Вечарам 18 сакавіка ў Будапешце не было ніякіх вестак ад Хорці і яго дэлегацыі. Таму мяркуюць, што яны былі затрыманы ў галоўнай кватэры Гітлера. Пасля адмаўлення венграў выканаць нямецкія патрабаванні ў ноч на 20 сакавіка, а таксама удзень нямецкія войскі сталі ўтаргацца ў Венгрыю праз аўстрыйскую граніцу. 20 сакавіка немцы ўступілі ў Венгрыю таксама з Румыніі. Адначасова намеснік Гімлера пры дапамозе нямецкіх гестапаўцаў і афіцэраў сувязі, а магчыма таксама пры садзейнічанні немцаў, якія жывуць у Венгрыі, і мясцовых нацысцкіх элементаў аваладаў радыёстанцыяй і важнымі пунктамі ў Будапешце.

З членаў урада, якія знаходзіліся 19 і 20 сакавіка ў Будапешце, адзінай значнай асобай быў міністр Калаі. У цяперашні час невядома, што з ім. Блізкая да Калаі нелегальная венгерская радыёстанцыя працуе ўжо ў правінцыі, заклікаючы венгерскія войскі і насельніцтва аказваць супраціўленне захопнікам. У многіх месцах венгерскія войскі аказвалі энергічнае супраціўленне немцам. Паведамляюць таксама аб сутычках паміж венгерскім насельніцтвам і немцамі».

Газета «Стакгольмс Тыднінген», гаворачы аб прычынах акупацыі, піша, што ў венгерскіх колах у Стакгольме акупацыю Венгрыі лічаць мерапрыемствам, выкліканым адчайным становішчам Германіі і паведамленнямі аб тым, што балканскія краіны шукаюць магчымасці для сепаратнага міру. Гэта акупацыя тлумачыцца таксама хуткім прасоўваннем рускіх на Украінскім фронце».

Чуткі аб акупацыі немцамі Румыніі і Балгарыі

СТАКГОЛЬМ, 23 сакавіка. (ТАСС). Усе ранішнія шведскія газеты публікуюць паведамленне агенцтва Рэйтэр аб тым, што следам за Венгрыяй немцы акупіравалі Румынію. Спасылаючыся на даныя з Анкары, газеты перадаюць таксама аб тым, што акупіравана і Балгарыя.

Баі паміж венгерскімі і румынскімі войскамі

ЛОНДАН, 22 сакавіка. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр з Цюрыха, згодна вестак, атрыманых цюрыхскімі дыпламатычнымі коламі праз Бухарэст, на венгера-румынскай граніцы працягваюцца сутычкі паміж венгерскімі і румынскімі войскамі. Гэтыя сутычкі ў некаторых месцах, у прыватнасці ў Арадзе і Надзьварадзе, дзе румыны паспрабавалі прарвацца праз граніцу, ператварыліся ў сапраўдныя баі. Згодна паведамлення з тых-жа крыніц, немцы прызначылі генерал-лейтэнанта Фекетхальмі-Цэйднер галоўнакамандуючым узброенымі сіламі Венгрыі. Гэты генерал, як вядома, нясе асноўную адказнасць за зверскую расправу з югаслаўскім насельніцтвам у акупіраваным венграмі раёне Нові-Сад. Цэйднер некаторы час таму назад уцёк у Германію, адкуль зараз вярнуўся ў Венгрыю.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

АТ00101 АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Вароўская, 10.